

ΞΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΦΡΑΝΣΗ ΓΚΙΝΙΕ

Ο ΕΞΙΛΑΣΜΟΣ

TAN η Γενεβιέθ Κορέντ γύρισε σπίτι της από την κηδεία του πατέρα της και βρέθηκε μόνη της στο μεγάλο, πλουσιοποικιμένο δωμάτιό της, κατάλαβε ότι μεγαλείτερο πόνο και άπελπισια αισθανότανε τώρα για μερικά λόγια που έβουσε στο νεκροταφείο, παρά για το θάνατο του μπαμπά της.

Τά λόγια εκείνα της είχαν τραπήσει την καρδιά σαν κοφτερή μαχαίρια. Ποιός τὰ ελεγε; Δεν ήξερε. Τὰ άκουσε τη στιγμή που κτύπησε τους νεκροθάφτες να κατεβάζουν από μνήμα τον πατέρα της, και την τρώμασε από τον πόνο.

Ήταν τόσο πολύ, ώστε δεν βρήκε τη δύναμη να γυρίσει το κεφάλι της και να κοιτάσει τον άναυδο εκείνο, που ετόλμιζε να προσβάλει τη μνήμη του πατέρα της.

Ναι, τὰ λόγια εκείνα, τὰ τρομερά εκείνα λόγια, άντηχούσαν άκόμα στ' αφτιά της σαν δυνατή και πένθητη κωδωνοκρουσία:

— Πέθανε και ο Κορέντ! ελεγε ψιθυρίζει κάποιος. Γλύτωσε ο κόσμος από ένα κάθαρμα!

«Κάθαρμα ο πατέρας της!

Μά η Γενεβιέθ δεν ελεγε γυρισσει στη ζωή της άνθρωπο πιδ άγαθο και καλόκαρδο από τον πατέρα της! Ο μακαρίτης ήταν πάντοτε πρόθυμος να βοηθήσει ένα φτωχό και όλοι οι φίλοι του απιπτού τον σεβόντανε για την τιμωτήριά του στις επιχειρήσεις του, για τὰ μεγάλα άισθημά του...

... Και η Γενεβιέθ, μόνη τώρα στο δωμάτιό της, συλλογιζότανε διαρκώς την φράση αυτή που άκουσε προ δλίγων στο νεκροταφείο. Ελεγε τη γνώμη ότι όλος ο κόσμος αγαπούσε και σεβότανε τον πατέρα της, όπως και αυτή, και δεν μπορούσε να πιστέψει ότι ύπηρχε έστω και ένας άνθρωπος που φρονοούσε ότι ο 'Ιουλιανός Κορέντ ήταν κάθαρμα.

— Μπαμπά μου! φτωχό μου μπαμπά! ψιθύρισε η Γενεβιέθ με δυνατά άναφυλλητά φροφώντας άκόμη στο κεφάλι το καπέλλο και το μαζού μαζού κροτά...

Η έθνημά της της φαινόταν πειά άκόμα μεγαλύτερη. Δεν ελεγε κανένα συγγενή να την προστατέψει. Βρισκόταν μόνη στον κόσμο, σε ήλικία είκοσι δυό έτών, με μία τεραστία περιουσία. Τι θά έκανε λοιπόν, τώρα μάλιστα που η πίστις της στην άγαθότητα και στην τιμωτήρια του πατέρα της ελεγε άρχισσει να κλονίζεται;

***

Την άλλη μέρα, η Γενεβιέθ έξυπνησε πολύ άργά, με μάτια ποιμένα και κατακόκκινα, με κεφάλι βαρύν σαν μολύβι. "Ενα παράδοξο συνάσημα την κατείχε: Μιά άγνωστη δύναμη την έσπρωχνε να πάη στο γραφείο του πατέρα της και να φράξει τού σωτήρα, όπου ο μακαρίτης έφράγγε τα ιδιαίτερα έγγραφα του.

Άνοιξε την πόρτα του γραφείου με δυνατά χτυποκαρό, με μάτια βοιωκωμένα, πλησίον κ' εκάθησε τρέμοντας μπρος στο μεγάλο δριάντο έπιπλο. Τὰ κλειδιά του γραφείου ήταν επάνω στο χαρτοφύλακα. Τὰ πήρε και άνοιξε το κάτω σωτήρα άσιστερά...

Τη στιγμή εκείνη έννοιωθε ντροπή για τη χειρονομία αυτή. Ντραπήκε έπειδι άμφεβάλει για την τιμωτήρια του πατέρα της. Μά προτιμούσε να κάνη αυτή την έννοιωσία, παρά να τη βσιανίσει διαρκώς η άγωνία και η άμφιβολία...

Τράβηξε τότε άπότομα μέσα από τού σωτήρα: κάτι φραξέλλους και άρχισε να τούς σκαλίζει με νευρική ταχύτητα. "Ενας από αυτούς έφρασε άπείσω την έπιγαφή: «Αντώνιος Σαρμόν». Τ' όνομα αυτό δεν ήταν άγνωστο στη Γενεβιέθ. Ελεγε ποσούετι μάλισα πως κάθε φράδι που γίνονταν λόγος γι' αυτό το πρόσωπο μπρος στον πατέρα της, εκείνος μελαγχολούσε άμέσως και γυνοούσε άλλου το κεφάλι του με ανευρή διασάρεξια...

Η Γενεβιέθ, χωρίς να διατίσει καθόλου, άνοιξε αυτών τον φάξελλο, και άρχισε να διαβάει τα διάφρανα έγγραφα που περιείχε. "Όταν, τέλος, βύτερα από κάποιση ώρα, σπράβηθηκε από την καρδιά της, τὰ μάγουλά της ήταν κατακόκκινα και τὰ μάτια της ποτισάσαν σάβδερ.

Μέσα σε λίγα λεπτά της ώρας γάβηκε όλη η έκτιμησις που ελεγε για τον πατέρα της. Μία τεραστία άβυσσος άνοιχτηκε κάτω από τὰ πόδια της. "Αλλοίμονο! ελεγε δίχρη ο χθεινός άγνωστος όταν έλεγε ότι ο 'Ιουλιανός Κορέντ ήταν ένα κάθαρμα!...

Μά ήταν δυνατό αυτό;

Ναι, τὰ χαριά εκείνα τὸ μαυτρούσαν!...

Πριν από είκοσι χρόνια, ο Τούλιος Κορέντ ήταν γραμματεύς ενός Άντωνίου Σαρμόν, μεγαλοβιομηχάνου. Την έποχή εκείνη ο 'Ιούλιος Κορέντ ήτανε φτωχός, μά υπερβολικά φιλόδοξος. Και τὰ κατάφερε, με διάφρανα δόλια μέσα, να άράξει την έπιχειρήσις από τὰ χέρια του προϊσταμένου του, να καταστρέψει τον άνύποπτο εκείνο άνθρωπο, να τον κάνη φτωχό, πάμπανχο — και να γίνη αυτός ο μεγαλοβιομηχάνος, αυτός ο 'Ιούλιος Κορέντ, ο άνηρωπος για τον όποιον όλοι μιλούσανε με σεβασμό έπειδι ήτανε πλούσιος κ' έκανε έλεημοσίνες!...

Τι τρομερή άνακάληψη για τη Γενεβιέθ!... Μόλις όμως συνήλθε από τὸ πρώτο χτύπημα, άπεφάσισε άμέσως τι έπραξε να κάνη, τώρα που έμαθε όλη την αλήθεια.

— Η περιουσία αυτή που κληρονομήσ, σκέφτηκε, ελεγε καρπός μιας κλεψιάς. Δεν μου άνήκει. Δεν μπορώ να την κρατήσω. Θά την έπιστρέψω στο νόμιμο κύριό της, στο Σαρμόν... Δεν μ' ένδιαφέρει καθόλου αν θά μείνω φτωχή... Θά ένομιστώ για να ζήσω, για να ξεπλύνω τὸ στίγμα που κληδόνει τ' όνομά μου... Μά πρέπει να κατέχω πολὺ χαμηλά, να κάνω μία έργασία πολὺ ταπεινή, για να ελεγε η έπανόρθωσις πλήρης... Τι δουλειά να κάνω;... τι δουλειά να κάνω;...

Σκέφτηκε λίγο, κ' έστρεψε ψιθύρισε μ' ένα μελαγχολικό χαμόγελο θριάμβου στὰ χείλη:

— Ναι, τὸ βρήκα, αυτό θά κάνω... Θά γίνω ύπηρέτρια... Ελεγε άκέρη η ταπεινωσις αυτή που θά επάβλω στον έαυτό μου, αν έβλεω να εξιλεσθώ για τες άμαρτίες του πατέρα μου...

***

— Άγαπό, πατέρα, τη Μαρία και θέλω να την πάρω γυναίκα!

Ο κ. Άντωνίος Σαρμόν σήκωσε το κεφάλι του και κτύπησε το γυίο του κατάπληκτος, σαν να μη καταλάβαινε τι τὸ έλεγε. Ο Μάξιμος, ένας νέος είκοσι πέντε έτών, δέχθηκε άτάραχος τὸ αίστηρο πατρικό βλέμμα.

— Ποιά Μαρία; τὸν ρώτησε τέλος ο πατέρας του.

— Τη Μαρία, την καμαριέρα μας!

Ο πατέρας του άνεπήδησε τρομαγμένος από τὸ κάθισμά του.

— Είσαι τρελλός! εφώνασε.

Ο Μάξιμος έννοιωθε το καρδί του και ελεγε στον πατέρα του με ήσυχη και σταθερή φωνή, δείχνοντας ότι ελεγε καλοσκεφθὸ τὸ πράγμα.

— Όχι, πατέρα, δεν είμαι τρελλός. Μά άγαπᾶω τρελλά τὸ άγνό αυτό κορίτσι, τὸ όποιο ύσφαλώς δεν επλάσθη για να γίνη δούλα. Η Μαρία φαίνεται μορφωμένη, από σπίτι. Έσεις και η μετὰ κάνεται πολλές φορές αυτή την πατρισηρι, βλέποντας τους εγγενικούς τρόπους της. Έτσι, η δύστυχη, όφρανη και άναγκάστρη να πάη δούλα για να ζήσει. Η διαγωγή της μαρτυρεί για την άγνή καρδιά της, για την ήθικωτήριά της. Ίσως να μου πητε τώρα πως ελεγε φτωχή... Μά τι σημασία μπορεί να έχει αυτό; Μήπως κ' έμεις δεν είμαστε φτωχοί ως προχθές άκόμα, ως τη στιγμή που η δεσποινίς Κορέντ σὰς έπέστρεψε την περιουσία σας, που σὰς την ελεγε κλέψει άλλοτε ο πατέρας της; Μου φαίνεται λοιπόν ότι άκούω ο Θεός λυπήθηκε τη δυστυχία μας και μας έστειλε την άνεσι και την καλοπέρασι, πρέπει κ' έμεις να λυπηθούμε τη φτωχή αυτή νέα, να σκορπίσουμε λίγη χαρά στην πονενιένη καρδιά της... Και αν δεν σὰς φτάνουν όλοι αυτοί οι λόγοι, σὰς επαναλαμβάνω ότι την αγαπᾶω!

Τὰ έπιχειρήματα αυτά και ο τόνος της φωνής του Μάξιμου, εκκλόνισαν τον Άντωνίο Σαρμόν.

— Πρέπει να συζητήσω τὸ πράγμα με τη μητέρα σου, ελεγε τέλος στο γυίο του. Σε λίγες ημέρες θά σοῦ άπαντήσω. Πρέπει να τὸ σκεφθώ!...

***

Ένα άπόγευμα, βύτερα από τρεις ημέρες είδοποίησαν τη Μαρία ότι η κυρία την ποριμενε στο σαλόνι να της πη κάτι. Η Μαρία ύπάκουσε άμέσως στην πρόκλησις της κυρίας.

Όταν μπήκε στο σαλόνι κοντά, στήθηκε τρομαγμένη. Η κυρία Σαρμόν δεν ήταν μόνη της, δίπλα της καθόταν ο άνδρας της και ο γιος τους. Ο Μάξιμος ήταν κατάχλωμος, μολονότι του άκτινοβολούσαν από έντυχια.

— Προζώρησε, παιδί μου, της ελεγε η κυρία Σαρμόν.

Η Μαρία προζώρησε, ταραγμένη. Η καρδιά της χτυπούσε δυνατά στο στήθος της. Η παρουσία του Μάξιμου την έκανε να κοκινίσει λίγο.

— Θά ξεψες, βέβαια, παιδί μου, άρχισε τότε να της λέη η κυρία Σαρ-

Αυτὸ δὲν μπορεί να γίνη κυρία, ελεγε άδύνατο...

ΠΛΗΡΑΘΟΞΑ ΗΘΗ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ

ΟΙ ΝΕΚΡΙΚΟΙ ΧΟΡΟΙ ΣΤΗΝ ΟΥΓΓΑΡΙΑ

Γλέντι και χερές μετά την κηδεία. Τί διηγείται ένας Ούγγρος εθνεγής; σ'α άπικνηνευμενάτ' του. Τό πλουσιότατο γεύμα. 'Η μοιρολογητές χορικές. Τα τραγούδια τών φαγητών. 'Η «Σονάτα τών ξυνολάχανων» και 'η Σονάτα τής χήνας». 'Ο πόρος τών τρικλοάτων χηρών. Μία περίεργη ιστορία. Τό τροφικό δυστόχημα τού μεταλλείου. 'Ο πρίγκηπ και ή 300 χηρές. Πώς τις έπαυτρεψε, κλπ.

Τήν παλιά έποχή, στην Ούγγαρια, όταν έπεθαινε κανείς, άμέσως μαζεύνονταν στο σπίτι του όλοι οι συγγενείς του και οι γνωστοί του και εκεί, αφού έτρωγαν κ' έπιναν γερά, άρχιζαν κατόπιν τού χορού. Σχετικώς ένας Ούγγρος εθνεγής τού ίδιου άιώνος διηγείται τά έξης στά άπομνημονεύματά του:

«Κάποια μέρα είχα προσκληθί κ' έγώ στην κηδεία ενός χορικού που καθόταν κοντά στον πάγο μου. 'Όταν έφτασα στο σπίτι του, είδα όλες τις γυναίκες τού γαιτανικού χορού μαζεμέντες στην μεγάλη αία, στην όποια βρισκόταν και ό νεκρός. 'Όλες τούς έκλαιγαν και μοιρολογούσαν ώς τήν ώρα που έγινε ή έκφορά. 'Όταν γυρίσαμε από τού νεκροταφείου, είχα πιά βραδυάσει. Καθήσαμε τότε όλοι στο τραπέζι, γιατί κατά τή συνήθειά τού τόπου, μάς παρτέθη πλουσιότατο δείπνο. 'Ενώ έμεις έτρώγαμε, ένας μουσικός έπαιζε μέ τό όργανό του διαφόρους σκοπούς. Τό περίεργο όμως είναι ότι σε κάθε φαγητό που σερβιζόταν έπαιζε τήν «Σονάτα τού ξυνολάχανου», στην γήνα, τήν «Σονάτα τής χήνας», στο ψητό, τήν «Σονάτα τού ψητού κλπ.

'Όταν τέλος άποτάγαμα, σηκώθηκε έξαφνα ένας από τούς συνδικητόμας και παρεκάλεσε τόν μουσικό και παίξε τόν χορό τών τρικλοάτων χηρών. 'Αμέσως τότε ή γυναίκες σηκώθηκαν άπ' τό τραπέζι και άρχισαν να χορεύουν τό χορό αυτό. 'Ήταν ένας ποιά πένητος και λιηρός χορός, που συνοδεύταν μέ μοιρολόγια και με κλάματα. Αργότερα ρώτησα τόν μουσικό, πού άρσενε τήν περίεργη όνομασία ό χορός αυτός, και εκείνος μου είπε τά έξης:

Κάποτε στην πόλι Ναγκυμάντιο τού Ζυπτενι-πύργκεν, στην όποια ύπαρχουν πλούσια μεταλλεία χρυσού και άργύρου, έγινε ένα τραγικό δυστόχημα: 'Ενα μεγάλο τμήμα τού μεταλλείου έπαθε καθήρα και κάτω από τά χόματα και τις πέτρες που κατέφρασαν θάρτρικαν πολλές έκαιοντάδες έργατών, από τούς όποιους ό τρικλοάσιοι ήσαν παντρεμένοι και άφραναν τις γυναίκες τούς χήρες.

'Αμέσως μετά τό δυστόχημα ένας πρίγκηπ, στον όποιο άνηκε και τό μεταλλείο αυτό, προσκάλεσε στον πάγο του όλες τις γυναίκες, τών όποιων ό άνδρες σκοτώθηκαν στην καθήρα, καθώς και όλους τούς φίλους του και τό προσωπικό τών μεταλλείων. 'Εκεί τούς έδωσε και έφαγαν και ήσαν και ύστερα παρεκάλεσε τις γυναίκες να χορέψουν. Τήν ώρα όμως που έκείνες χόρευαν, γύρισε και είπε στους άλλους προσκεκλημένους:

— Κηρύοι μου, αυτός είναι ένας μοναδικός χορός, γιατί ποτέ σας έως σήμερα δεν έχετε ίδη τρικλοάτες χήρες να χορεύουν όλες μαζί και να διασκεάζουν τόσο εύθυμα όσο αυτές εδώ!...

Μόλις τά άκουσαν αυτά τά λόγια, ή γυναίκες άρχισαν μεγάλο θόρηο και όδυμό, γιατί ώς τή στιγμή εκείνη δεν έγνωρίζαν ότι οι άνδρες τούς είχαν σκοτώθι. 'Ο πρίγκηπ όμως κατόρθωσε να τής παρηγορήσει και τούς είπε ότι σ' ένα χρόνο θα τις ξαναπάρνουνε πάλιν όλες μαζί, όταν δέ έφραγαν άπ' τόν πάγο του, τούς μόικασε πλούσια δώρα. Και σ' αλήθεια κώπτηκε τήν ύπόσχεσί του και τις πάντρεψε όλες μαζί πάλιν μέσα στον πάγο του.

Σέ μία άλλη Ούγγρικη πόλι είχα μία άλλη φορά ένα περίεργο νεκρικό χορό. 'Εκεί είναι από τούς συγγενείς τού νεκρού ξαπλώθηκε έξαφνα στη μέση τού θωματος, τέπωσε τά χέρια του και τά πόδια του, άφισε να τού σκεπάσουν τό πρόσωπό του μέ ένα μαντήλι κ' έμεινε έντελώς άκίνητος. Τότε οι άλλοι ειλαν στο μουσικό να παίξει ένα σκοπό νεκρικού χορού και μόλις εκείνος άρχισε, όλοι οι άνδρες και ή γυναίκες μαζεύντηκαν γύρω άπό τόν ψευτονεκρό και, κλαίγοντας και τραγουδώντας, τού έδσαν μαζί τά δύο τόν πόδια και τά δύο τόν χέρια. 'Υστερα τόν σηκώσαν σιγά-σιγά και άρχισαν να χορεύουν κρατώντας τόν στα χέρια. Τό θέμα αυτό ήταν ά-καίσιο, γιατί ό άνθρωπος εκείνος δεν κουνιόταν διόλου και φανόταν σαν να ήταν σ' αλήθεια θά-μενος.

Τόν χορό αυτόν τόν είδα να τόν χορεύουν και σ' ένα γάμο, εκεί δέ έμαθα ότι μία φορά ό Θεός τώμωρεσε σε μία κηδεία ένα χορευτικό που ύπεδιέτο τόν πεθαμένο, άφίνοντάς τόν έξωό τήν ώρα που οι άλλοι τόν περιέφεραν στα χέρια.

μόν. ότι γνωρίσαμε και μεϊς χρόνια μαύρης δυστυχίας. Νά, πού έ-πία άόμα μηνών είμαστε λάπτιχοι. Και θα έξακολοθούσαμε να είμαστε φτωχοί, άν ή δεσποσίνη Κορέντ, τό άγγελικό αυτό κορίτσι, δεν άπεράσισε να μάς δώσει πίσω τήν περιουσία μας, τήν όποία ό πατέρας σας είχε κλέψει από τό στήθος μου. 'Ο Θεός νά προστατεύη τό άγνό αυτό πλάσμα που μάς έδωσε όλη τήν περιουσία του άπό ή-περοβολική τωότηρα, χωρίς να δελήση να έρθη μία φορά να μάς δή.

— Άς είναι όμως... Αυτά έπέρασαν. Προτιμώτερο είναι να μιλήσουμε για σένα... Σ' έχουμε πέντε μηνες κοντά και μάς μετράσαμε να έ-κτιμήσουμε τό χαρακτήρα σου... Θέλες να πάης άνδρα τό Μάξιμο που σ' άγατά και σ' έκτιμά πολύ;...

'Η Μαρία έγινε κατάγλιμη. 'Από τά χείλη της βγήκανε αυτά τά λόγια:

- Αυτό δεν μπορεί να γίνη, κυρία!... Είναι άδύνατο!...
— Μήπως δεν μ' αγαπάς; φώναξε ό Μάξιμος μ' άγωνία.
— 'Ω! δεν είναι γι' αυτό! ψθύρισε ή Μαρία και τού έροξε με ματιό τόσο θερμή, ώστε ό νέος κατάλαβε άμέσως ότι και κείνη τόν αγαπούσε...

— Μά τότε γιατί δεν θέλεις να γίνης γυναίκα τού Μάξιμου; τή ξαναρωτήσε ή κυρία Σαρμόν.

— Γιατί... γιατί είμαι ή Γενεβιέθη Κορέντ... γιατί καταλαβαί- νο ότι δεν είμαι ίκανή να μάς στην οικογένειά σας... Συγχωρήσατέ με πού μιτσα στο σπίτι σας με ψεύτικο όνομα, μά ήθελα να σάς ή-πρηστώ τυταινά, για να έξυλωθώ για τήν άμαρτία τού πατέ- ρα μου...

Τά δάκρυα έτρεχαν ποτάμι άπό τά μάτια της. Κατασπυγγημένη ή κ. Σαρμόν, σηκώθηκε έπάνω, άνοιξε τήν άγ- καλιά της, έτοξε κοντά τή Γενεβιέθη και τήν έφαίξε έπάνω στο στήθος της.

'Ο κ. Σαρμόν γύρισε άλλού τό πρόσωπό του για να συζητήσει τά δάκρυά του. 'Ο Μάξιμος έκλαιγε επίσης από συγκίνηση και από χαρά.

— Κόρη μου, είπε ή κ. Σαρμόν στη Γενεβιέθη, αγαπημένη μου κόρη, ό Θεός σε συγχώρεσε και σε και τόν πατέρα σου. Είσα μεγάλη καρδιά, Γενε- βιέθη. Θα μείνης κοντά μας, παιδί μου. 'Ο Μά- ξιμος σε λατρεύει. Θα γίνης γυναίκα του και θα ζήσουμε όλοι έννομείως, εύτυχημένοι, ξεχνώντας τό παρελθόν. Δεν θέλεις να γίνης κόρη μου, Γενε- βιέθη;...

'Η Γενεβιέθη έσπυρε και φίλησε τό χέρι της κ. Σαρμόν. Δεν μπορούσε να ήλση άπ' τή συγκί- νησί της. 'Ο Θεός τή άμωσε τή στιγμή αυτή θ- πως της άξισε για τή γενναία και μεγάλη καρ- διά της...

Φ.Ρ. ΓΚΙΝΙΕ

ΕΥΘΥΜΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΓΙΑ ΝΑ ΠΕΡΝΑ Η ΟΡΑ

Κάποτε, πού ό αυτοκράτωρ της Ρωσίας 'Αλέξανδρος είχε βγη περίπατο μαζί μέ τό διάδογό του Δανικό θρόνο, τούς έπιασε στο δρόμο μία μεγάλη βροχή. Εύτυχώς όμως έφυγε να περνά εκείνη τή ώρα από εκεί ένας χορικός μέ τό άμάξι του, στο όποιο μπήκαν κ' οι δύο τους. Στο δρόμο ό χορικός τούς ερώτησε να μάθη ποιό ήσαν.

- Έγώ είμαι ό διάδοχος της Δανίας, είπε ό ένας.
— Και τού λόγου του;
— 'Ο γαμβρός μου, ό αυτοκράτωρ της Ρωσίας.
— 'Αμ! σαν είναι έτσι, είπα χαμογελώντας εφρωνικά ό άμαξας, κ' έγώ είμαι ό Πάπας...

'Όταν όμως ύστερα από λίγο τό άμάξι έφτασε στα άνάτορα κ' οι φρονόι παρουσίασαν άλλα στους δύο έπισήμους, ό δυστυχισμένος χορικός άρχισε να τρέμη άπ' τό φόβο του. 'Εκείνος όμως έσπευσαν να τόν καθησυχάσουν και δέιαξαν τούς ύπάρτες να τού προσφέρουν πλουσιώτατο γεύμα.

***

Κάποτε παρουσιάστηκε στο Ναπολέοντα, όταν ήταν αυτοκράτωρ, ένας άγνωστος εφευρέτης, αλλά μόλις βρόθηκε απέναντί του διαση- μου άνδρος, κατελήφθη από μεγάλη ταραχή και δεν μπορούσε να τού εκδήσει τό σκοπό της έπισκέφώς του. 'Ο Ναπολέον στην άρχή προ- σάθήσε να τόν ένθαυραίνι, αλλά βλέποντάς δι δεν τό κατάθωνε, τού είπε χαμογελώντας:

— Μήπως σάς ένοχλεί ή παρουσία μου και θέ- λετε ν' άποσφωθώ;...

***

Σύμφωνα μ' ένα Κινεζικό γνωμικό, ένας τό- πος διοικείται καλά όταν τά σαπιά είναι σκουρια- σμένα και τά άλέτρια λαμποκοπούν, όταν ή απα- ποθήρες είναι γεμάτες κ' ή φυλακές άδειανές, θ- ταν οι φουρναράιοι γυρίζουν μ' άμάξι κ' οι γαι- τρούι περπατούν πεζοί κ' όταν στις αϊλές τών δι- καστηρίων φυτρώνουν χόρτα.

